

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Kokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravljenstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolpa“.

Upravljenstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kak upliv bode imela zmaga Tisze pri zadnjih volitvah?

Veliko veselje je vzbudila v liberalnih listih to in onostran Litave zmaga Tisze pri volitvah. Kričelo se je, da je to zmaga liberalizma nad reakcijo, in še mnogo tacih fraz je bilo čitati po liberalnih, zlasti židovskih listih. Izražala se je v teh listih celo nuda, da bode ta zmaga tudi uplivala na notranjo politiko v Čslaviji in oslabila sedanjo Taaffejevo vlado.

Mi se ne skladamo v tem s temi organi in ne verjamemo, da bi ta Tiszina zmaga kaj dosti pomogla pravemu liberalizmu. Sicer ni dvojbe, da so Tisza in njegovi tovariši bolj ali manj liberalni v tem pomenu besede, kateri je sedaj sploh v navadi. Pa vsa beda tči v tem, da je sedaj pojem liberalizma zgubil vso to določnost, katero je imel pred nekaterimi desetletji, ta pojem postal je tako nejasen in raztegljiv, da se pod njim lahko skrivajo najnasprotnejša teženja; spremenil se je v krinko, za katero skrivajo svojo pravo fizijonomijo politične stranke in dejatelji. Sedaj se more politično delovanje vlad in strank le presojevati po njih odnošajih k narodno-gospodarskim in narodnostnim vprašanjem.

V narodno-gospodarskem oziru v bodoče od Tisze ni pričakovati bolj resnega dela, kakor je bilo to, katero smo videli poslednja leta. Celih 8 let se na Ogerskem ni naredila nobena poskušnja, ni uvel noben važnejši zakon, ki bi imel odpomoči narastajočemu ubožanju. Vedno je poudarjal Tisza, da prirodna bogastva Ogerske in primeroma mnogoštevilni kmetski stan so že dovolj jamstva proti vsakemu socijalnemu zlu; in da se vladni ni treba mešati v ekonomična vprašanja itd. Pa vti ti ugodni pogoji neso mogli rešiti dežele narodno-gospodarskega propada; pri znani nebrižnosti vlade kmetje vedno bolj božajo in ležejo v dolgove; oderuštro hitro na rašča in z neizmerno hitrostjo si kupiči v svoje roke kmetska zemljišča; ostanki zadružnega gospodarstva, katero se je dolgo ohranilo mej južnoogerskimi Slovani, so popolnem izginili poslednja leta; ubožani kmetje se silijo v mesta in tako pomnožujejo mestni proletariat in ponikujejo plačo delalcev po

tovarnab. Industrija pač in razmere mej gospodarji in delavci neso nič urejene itd. Dober dokaz, kako da propada narodno-gospodarsko stanje na Ogerskem je hitro naraščanje antisemitizma, ki ima tu popolnem značaj narodnega protesta proti ekonomičnemu pritiskanju. Povsod so se slišali mej protisemiti pri poslednjih volitvah klici: „Pogin židom in gospodi!“

Zdaj pa poglejmo kak upliv zamore imeti nadaljnje gospodstvo Tisze na razvoj narodnosti v Ogerskej. Kolikor je Tisza nedelaven in nebrižen v narodno-gospodarskih zadevah, toliko bolj energičen je pa v narodnostnih vprašanjih. Kakor pravi madjarski politik je trdno preverjen, da Ogerska more samo tedaj obstati, ako se neprestano in vedno hujše pritska nemadjarske narodnosti na Ogerskem, to je dve tretjini prebivalstva. Ogerska ima jedva pet milijonov Madjarjev, vse drugo prebivalstvo so Slovaki, Rusini, Srbi, Hrvati, Rumuni in Nemci. Statistični izkazi poslednjih let so pokazali za Madjarje žalosten faktum, da se nemadjarske narodnosti vedno množe, Madjarji pa ne, ter bi pri naravnih razmerah pive morale zadobivati vedno večji upliv. Da se pa to ne zgodi, prišli so madjarski politiki poslednjih let do zaključka, da ako so naravnemu pomočenju madjarskega življa postavljene meje, treba je umetno okrepčati madjarsko narodnost, to je pomadjariti druge narodnosti. Tiszina vrlada je s tako energijo delala na to, da se ni niti bala rušiti ustave in prelomljati zakonov. Vzemimo nekoliko primerov. Po §. 7. zakona o narodnostih, ki spada mej osnovne zakone ogerske države, ima vsak ogerski državljan, ki ima opraviti pri sodniji, pravico posluževati se ustno in pismeno svojega materinega jezika. Vzlič jasnemu smislu tega zakona, izdal se je v mnogih komitatib, kjer je večina prebivalstva slovenska ali rumunska, prošlo leto nek vladni ukaz, kateri prepoveduje sodnjam prve instance vsprejemati uloge, katere neso pisane v madjarskem jeziku, in ta okrožnica ostala je v veljavni, ter se je pokazala silnejšo, kakor osnovni zakon.

Ravno to vidimo v šolah. Po §. 17. zakona o narodnosti ima se po sredojih šolah poučevati v onem jeziku, katerega govore učenci tistega kraja. V praktiki je pa na Ogerskem izmej 170 gimnazij in

realk 153 madjarskih in samo v 17 se poučuje in razlagata v nemadjarskih jezikih. Nasproti temu zakonu je ogerski parlament pred 5 leti izdal zakon o narodnem izobraževanju, po katerem je v vseh ljudskih šolah madjarsčina obligatna. Vsled tega zakona se je v poslednjih petih letih nad polovico nemadjarskih šol spremenilo v madjarske itd.

Taka je tendenca ministra Tisze v narodno-političnih vprašanjih. Tudi ni nikake dvojbe, da se bode ta tendenca še bolj učrepila, to tem ložje, ker so narodne stranke, ki so jedine nasprota temu pomadjarjenju, krajno osamljene druga od druge, slabe in neorganizovane. Slovaki in Rusini na Ogerskem nemajo skoraj nobene narodne inteligence ter ne sestavljajo nikake politične stranke, tedaj se še vladi proti njim boriti ni treba. Rumuni se že več kakor tri leta drže pasivne politike, ne udeležujejo se političnega življenja, le sem ter tja izdajo kak protest proti vladnemu basilstvu. Transilvanski Saksinci drže se skoraj ravno take politike. Južno-ogerski Srbi, ki so dosedaj sestavljali najodločnejšo avtomomistično stranko v ogerskem parlamentu, so sedaj najedenkrat premenili svoj program; kongres srbske stranke v Velikej Kikindi, je sklenil odpovedati se od stroga avtomomističnega programa in približati se vladi, ter na ta način poskusiti kaj dosegči za svojo narodnost. Sicer se pa ve, da bodo vse, kar bodo dosegli, morali draga plačati. Hrvatje, ki so dolgo hrabro branili svojo narodnost, že jenjujejo upirati se silnemu madjarskemu pritisku. To se je videlo, ko se je v hrvatskem saboru obravnavalo o Vojnovičevem predlogu, ki se tiče protesta, da se je lansko leto ob izgredih nastavil kraljevi komisar. Dotični sklep sabora bil je prava kapitulacija hrvatske narodne stranke pred Tiszo.

Iz tega je razvidno, da neso bile liberalne tendenze Tiszine vrlade povod velikemu veselju v mnogih šovinističnih ogerskih listih, in nemškoliberalkih organih v Avstriji, ko je zmagala zopet vladna stranka na Ogerskem, ampak vse kaj drugače. Za madjarske politike ta zmaga Tisze ni nič drugače, kakor ukrepljenje madjarizacije, avstrijski nemški centralisti pa v njej vidijo zmago državnega centralizma in oslabljenje ogerskega slovanstva.

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

(Dalje.)

XXXIX. Poglavlje.

Poslednje svidanje.

Helena je s shujšano roko priuzdignila črno tkanino, ki je zakrivala vrhnji del njenega obraza in knez je zagledal njene tipe oči, lepe od solza, znani krotki pogled, omražen nekoliko od mnogih neprespanih nočij in duševnega trpljenja.

— Z Bogom, Helena! zakričal je in pal k njenim nogam; z Bogom za vselej! Daj mi Bog pozabiti, da bi bila mogla biti srečna.

— Ne, Nikita Romanovič, — rekla je Helena, — sreča nema ni bile namenjena. Kri Andrejeviča bila bi mej sreča in nama. Za mene si je on nakopal carsko nemilost, a jaz sem se pregrešila proti njemu in sem kriva njegove smrti! Ne, Nikita Romanovič, midva nesva mogla biti srečna. Pa kdo ja tudi zdaj srečen?

— Res, kdo je zdaj srečen! — ponovil je Serebrjani. — Bog ni milostljiv svetej Rusiji; pa vendar jaz nesem misil, da se bode treba nama ločiti za zmiraj!

— Ne, za zmiraj, Nikita Romanovič, — zasmehljala se je otočno Helena, — samo tukaj, v tem življenju. Tako je tudi moralno biti. Ne bilo bi lepo, ko bi se midva veselila, ko trpi vsa zemlja veliko gorje in britkost.

— Zakaj, — reklo je z mračnim obrazom Serebrjani, — zaksj nesem dal glave pod tatarskimi sabljami! Zakaj me ni usmrtil car, ko sem mu prinesel pokorno glavo! Zakaj sem zdaj postal na svetu?

— Nosi, križ svoj, Nikita Romanovič, kakor ga nosim jaz. Tvoja osoda je ložja od moje. Ti moreš braniti svojo domovino, a meni ne ostaja drugače, kakor moliti zate in obžalovati svoje grehe!

— Kaka domovina! Kje je naša domovina! — zaklical je Serebrjani. — Pred kom nam jo je braniti? Ne Tatarji, ampak car pogublja domovino! Misli so se mi zmešale, Helena Dmitrijevna . . . Ti sama si še podpirala moj razum; zdaj je vse pred menoj potemnelo, ne vidim več, kaj je laž, kaj je resnica. Vse dobro gine, vse zlo premaguje! Pogo-

stem prihaja mi Kurbski na misel, pa jaz sem odganjal od sebe te pregrešne misli, dokler je moje življenje še imelo kak smoter; zdaj pa nema nobenega smotra več, sila doseglja je vrhunec . . . pamet se mi meša.

— Razsvetli te Bog, Nikita Romanovič! Ali že zato, da ti je ušla sreča, hočeš postati carjev sovražnik, in se hočeš zoperstavljati vsej zemlji, katera pred njim uklanja svojo glavo? Pomisli, da Bog nam pošilja skušnjave, da bi se mogli zopet videti na onem svetu! Pomisli vse svoje življenje, in ne lagaj samemu sebi, Nikita Romanovič!

Serebrjani povesil je glavo. Nezadovoljnost, ki je vskipela v njem, izrinila je v njegovem notranjem stroge pojme svete dolžnosti, v katerih je bil odgovoren in katere je dozdaj zvesto hranil v svojem srcu, če tudi ni mogel vselej njim pokoriti se.

— Nosi križ svoj, Nikita Romanovič! — ponovila je Heleno. — Pojdi, kamor te pošilja car. Odpovedal si se upisati v opričino, in tvoja vest je čista. Pojdi na sovražnike ruske zemlje; jaz pa ne neham moliti zate do svoje poslednje ure.

— Z Bogom, Helena, z Bogom, sestra moja! — vskliknil je Serebrjani, in skočil je k njej. Njen mirni pogled se je srečal z njegovim

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. julija.

Na **Koroškem** je volilna agitacija zlasti mej liberalci jako živa. Posebno se pa ruje proti Einspielerju, radi bi ga Nemci izrinili iz deželnega zabora, da bi potem v njem ne bilo nobenega zastopnika slovenskega prebivalstva na Koroškem. Zato morajo Slovenci tam biti jako pozorni, le potem je mogoče, da obdrže ta sedež in še katerega pridobé.

Novi vrhovni poveljnik **vojnega brodovja** podadmiral pl. Sterneck izdeluje sedaj nek obširen pa tudi z mnogimi stroški združen projekt o povečanju in oboroženju vojnega brodovja po najnovejših rezultatih vojne znanosti.

"Gazetta Narodowa" zahteva, da naj se **Ponijaki** in **Cehi** porazumejo o zboljšanju državnovelezniskoga statuta.

Debata v **dalmatinskom** deželnem zboru o Pavlinovičem predlogu, da se hrvatski jezik prizna za uradni jezik v Dalmaciji, bila je precej živahna. Ta predlog je najbolje zagovarjal pater Ljubić in poudarjal, da s tem predlogom se pospeši združenje Dalmacije s Hrvatsko in Slavonijo, pa tudi utelesenje Bosne in Hercegovine. Zato bode glasoval za ta predlog. Italijanski jezik pa ni niti deželni jezik v Dalmaciji, ker v nobenem kraju ne bivajo zdržema Italijani, v največ okrajih pa še nobenega Italijana ni. Italijanščino je nam samo urinila beneška vlada. Potem pa do zdaj ni bilo nikdar prave jednakopravnosti. Italijanščina je uživala povsod nekak priviligij. Zato je pa že čas, da se hrvaščini da ona vejav, katera je gre, zato mora vsak, kdor hoče spravo, pritrdiri temu predlogu. Temu predlogu so se ustavljali Italijani potem pa nekateri vladni kimotovi, mej njimi dva uradnika Kapovič, predsednik deželne sodnije v Spletu, in Petranovič, svetnik deželne sodnije v Zadru. Ta dva moža sta vedela povedati, da manjka sposobnih uradnikov, da bi se ta predlog dal izvesti. Star in navaden izgovor pri tacih prilikah. Zbor je konci debate vsprejel ta predlog s 24 proti 7 glasom.

V **moravskem** deželnem zboru se že zamenjajo preprije mej Nemci in Čehi. V soboto se je poleg že omenjenega nastavljenja jednega deželnega koncipista, tudi obravnavalo o tem, da bi se ustavljali na novo dve mesti revidentov. Temu je ugovarjal dr. Tuček v imenu Čehov. Izražal je željo, da bi se reorganizovala služba uradniška in omejil birokratični aparat, zlasti naj bi se ne uvajal v okrajna zastopstva, ki se imajo na novo upočljati. Nemci povsod skušajo sedaj, kolikor je mogoče svojih ljudij uriniti v javne službe, dokler še imajo moč v svojih rokah. Tudi v tej zadevi je srednja stranka pri pomogla Nemcem k večini. — Dr. Helcelet in tovariši so stavili v deželnem zboru predlog, da se §. 3 deželnega volilnega reda tako spremeni, da bodo volili trgi in mesta doma.

"Kölische Zeitung" piše o sedanjem položaju **levičarjev** v Avstriji sledče: "V Avstriji si združena levica iz jeklene kopeli opozicije ni pridobil nobene nove moći. Nasproti je pokazala generalna skušnja za nove volitve v državnem zboru, volitve v deželne zbole namreč, kolikor so se dozdaj že vrstile, da je združenja levica izgubila mnogo zupanja pri nemškem narodu. Še celo na Dunaji, glavnej trdnjavi liberalizma, so si nasprotniki združenje levice pridobili znatne manjšine. Mislimo, da bodo sedanje volitve za deželne zbole nemštvo po naravnem parlamentarnem potu pripeljale novih močij, pa to upanje nas je goljufalo, in največ je temu krivo postopanje levičarjev samih. Močni nemško-liberalni odpor se je res zgodil pod Taaffe-

pobitim pogledom, objela ga je kakor brata in poljubila trikrat, brez vsakega strahu in nemira, kajti v tem posloviteljnim poljubovanji ni bilo tega čustva, katero jo je pred dvema mesecema pri ograji Morozovjevega vrta vrglo knezu v naročje, ne da bi bila to vedela ali hotela.

— Z Bogom! — ponovila je, zopet dol spustila pokrivalo, in hitro odšla v svojo celico.

Zaslišalo se je zvonjenje k večernej molitvi. Serebrjani je dolgo gledal za Heleno. On ni slišal, da je govorila ž njim opatinja, ni čutil, da ga je prijela za roko in spremila ga iz zagraje. Molče je sedel na konja, molče se je vračal z Mihejičem po potu po smrekovem gozdu. Zvonjenje samostanskega zvona ga je še le vzbudilo iz otrpenosti. Še le zdaj je prav razumel vso težo svoje nesreče. Srce mu je pokulo od tega zvonjenja, pa z ljubezno je je poslušal, kakor bi v njem odmevalo poslednje slovo Helene, in ko je labko zvonjenje, ki se je razlegalo v daljavo, utihnilo v večernem mraku, zdelo se mu je, da se mu je vse, kar mu je bilo ljubo, iztrgal iz njegovega življenja in od vseh stran ga je objela hladna, brezupna osamelost . . .

Drugi dan odrinila je četa Nikite Romanoviča po svojem potu, vedno dalje po temuh gozdih, ki so se le

jevjem ministerstvom, pa prehitro se je preobrnal v narodni radikalizem, katerega levica in njeni ustavniprogram nista mogla dohajati. Pod tem nemško-narodnim praporom borė se Nemci v mešan b deželah, ne pa pod staro zastavo združenje levice. Združenje levice tu zastopa večjo državnško previdnost; zato je pa tembolj obžalovati, da si ni samo s svojo politično modrostjo, temveč tudi s svojim nasprotovanjem socijalnim in gospodarskim zahtevam sedanjega časa odtujila nemško prebivalstvo. Združenje levice zastopa navzlic posamičnim koncesijam premenjenemu duhu časa, prej ko slej še vedno isti pretekli liberalizem, pri katerem sta pač trgovina in borsa imeli dobiček, nikakor pa pridevalavajoči stanovi naroda".

Hrvatski sabor se je včeraj odložil s cesarskim ročnim pismom. Sabor je sedaj zadnjokrat zbororal, kajti v septembri mu poteče volilna doba in bode razpuščen.

Vnanje države.

Včeraj je prišel **nemški** cesar v sedemnajstokrat v Gastein v kopeli. Njegovo spremstvo obstoji iz 47 oseb. Avstrijski cesar Fran Josip in cesarica Elizabeta pa prideta v Gastein 5 avgusta, da se tam snideta z nemškim vladarjem. Teh vsako leto se ponavljajočih snidenj smo se že tako privadili, da jim nikdo več ne pripisuje nikake politične važnosti.

Velika razburjenost je na **Angleškem**, da je zgornja zbornica zavrgla volilno reformo. Razburjenost je tem večja, ker je temu uzrok le zvijača, katero se je moral vendar le tolmačiti kot nepotrebna in neopravičena demonstracija proti mirnemu, recimo, nemškemu društvu, in da "Sokolov" odbor ni imel dovolj taktnosti, društvenikom priporočati, da bi se od čitalnice vrnili skozi Schellenburgove ulice, izogibaje se kazinske okolice, ter da so ljudske množice še potem s hrupom in vpitjem nagajale filharmonikom in motili njih produkcije, to moramo odločeno grajati. Vprašamo le, kake pritožbe bi se čule iz naših ust, ako bi pri javni "besedi" morala prenehati slovenska pesen: vsled demonstrativnih "hoch"-klicev nemškega društva in njegovega spremstva?

Tako početje je otročje, ob jednem pa je škodljivo naši pravični stvari. Nemškemu protivniku stisnili smo orožje v roke in svetu smo dokazali, da se naš narodni čut najrajše razodeva v — škandalih. Za Boga, kaj treba Nemca dražiti, ako on miruje?! Danes uže se čitajo po dunajskih listih pretirane vesti o izmišljenih izgredih pred kazinskim vrtom, v novič se bode svet begal z neresničnimi poročili, da miren Nemec niti svojega življenja varen ni pred slovensko drzovitostjo in surovostjo — in kdo je prouzročil zlobno to zbadanje? Odgovor je lahek. In še eno: baš sedaj se prizadevajo goriški bratje od ministervstva dobiti dovoljenje, da bodo slovenska društva z vihajočimi zastavami smela korakati pri slavnostnem sprevodu po goriških ulicah. Ali so premislili naši nepremišljenci, da so s svojim netaktoim postopanjem kaj slabu uslugo storili slovenskemu življu na Sočinem bregovju? Zopet nov dokaz, kolikokrat mi kranjski Slovenci prav po nepotrebnem škodujemo interesom rodnih nam bratov po sosednih krovovinah.

Razume se samo po sebi, da s temi opazkami nikakor ne nameravamo braniti ali zagovarjati neumestne zbabljice nekaterih več ali menj smešnih osob iz nemškega tabora. Kar so v nedeljo zvečer čenčali nepoklicani branitelji germanstva pred kazinskim uhodom, je le drastičen dokaz za istinitost Horacijevega izreka: *Iliacos intra muros peccatur et extra!*

Nikdar nesmo čutili najmanjše slje zavračati slovenskih dnevnikov Benjamina in njegove hiper-

kaj malega pretrgali, in držali se Brjanskega gostega gozda. Knez jezdil je naprej in Mihejič daleč za njim in ni se predrnil pretrgati njegovega molčanja.

Serebrjani je jezdil in povešal glavo, in sredi največje obupnosti svetilo se mu je, kakor daljna zarja neko tolažljno čustvo. To bila je zavest, da je v življenju storil svojo dolžnost, kolikor mu je dopuščal njegov razum; hodil je vedno po ravnem potu, nikdar ni nalašč krenil ž njega. Dragoceno čustvo, katero živi sredi skrbi in britkosti, kakor neodvetljiv zaklad v srci poštenega človeka, in pred katerim je vse bogastvo sveta, vse, po čemer hrepene ljudje, — prah in nič drugega!

Ta zavest je dajala Serebrjanemu moč, prenašati življenje, in v mislih je ponovil vse okolnosti slovesa od Helene, ponovil vsako njeno besedo in našel otočno tolažbo v misli, da bi res ne bilo lepo veseliti se v sedanjosti, da se on ni ločil od svojih bratov, a prenaša ž njimi vse težave.

Domisil se je tudi besed Godunova in britko se je zasmehljal, ko se je spomnil, s kakim preprčanjem je govoril o poznanji človeškega srca. "Vidi se," misil si je, "da tudi vsega ne ugane Boris Teodorovič! Dobro on pozna državna dela in srce

Ivana Vasiljeviča; on že naprej ve, kaj poreče Maljuta ali kaj stori kak drug opričnik; a kako čutijo ti, ki ne iščejo svojih koristij, to njemu ni znano!"

Nehoté spomnil se je Serebrjani Maksima in pomislil, da tako ne bi bil sodil njegov pobratim. On ne bil bi rek: Morozova ni vzela iz ljubezni in čakala bo tebe. Rekel bi bil: hiti pobratim moj! Ne zgubi nobenega trenotka; poženi konja in ustavi jo, dokler je še čas!

In pri misli na Maksima zdela se je Nikiti Romanovič osamelost še težavnejša, kajti vedel je, da se nikdo ž njim ne bode tako sprijaznil, nikdo ne napolnil s svojo dušo njegove duše, razjasniti pomagal mu mnogo, kar mu je bilo temno v njegovem poštemenem srci, kajti v zmešnjavi dogodkov ni utegnil razjasniti . . .

In njegovega življenja pot tekel bode, ne vprašaje, ali se skladajo ali ne njegova boljša hrepenuja z njegovimi težkimi zahtevami. Dolgo mu bode morda življenje še pletlo svoj pisani uzorec, v katerem vsaka podrobnost, sama za se vzeta, nema nobenega jasnega smisla, a se vse prikazni drže kakor nepretrglična veriga, izvirajoč druga iz druge s strogo doslednostjo.

In Serebrjani je povesil glavo in spustil va-

bolične in eksotične izjave, a navedenemu sestavku nasproti bilo bi molčanje — pregheda, kajti v njem postavl se je naš oficijozus na isto stališče, na katerem so že davno „Tagespost“, „N. fr. Presse“, „Deutsche Zeitung“, Deutsche Wacht“ itd., v tem sestavku neopravičeno in uprav licemerski napada našega vrlega „Sokola“, uporabljajoč pri tem poslu vsa nemško-liberalna sredstva, kakor so: laž, perfidija, zavijanje in sumničenje.

Laž je, da se je mej „pojave preglasne lojalnosti umešavalno izzivajoče žvižganje in sikanje. Nikdo, niti izmej Sokolov, niti izmej spremljajoče množice ni žvižgal ali sikal. Perfida je trditev, da je filharmonično društvo sredi pesni moralu prenehati vsled hrupa prouzročenega po „Sokolu“ in po množici, kajti istina je le to, da filharmoniki baš dotočne pesni neso znali in da jim je prav a tempo prišel ta izgovor. Istina pa je tudi to, da so filharmoniki in njih pritaši na kazinskem vrtu sedeči, začuvši godbo mimo korakajočega „Sokola“ začeli unisono tako močno sikitati in žvižgati, da se petje filharmonikov niti čulo ni, da sotorej moralu prenehati. Sikanje in žvižganje prihajalo je jedino le s kazinskega vrta, a po starej basni o volku in jagnetu zavija se sedaj ta stvar tako, da so narodnjaki siki in žvižgali.

Zavijanje in sumničenje je vsaka beseda, ki se izreče o kakeršnem koli izgredu ali škandalu preteklo nedejo. Narodna stranka ima v tej zadevi popolnem mirno vest, nema si očitati ni trohice. Da je pa v očeh uradnega lista že to neodpustljiva grehota, da se predznejo narodna društva mimo kazine z godbo korakati, to je pač le plod slabo razumljene in še slabše praktikovane spravljivosti. Tej gospodi bi bilo menda le tedaj ustrezeno, ko bi morali „Sokoli“ in druga društva tihotapno po stranskih potih vračati se v Čitalico, kakor je bilo še pred malo leti, ko bi v lastnej hiši morali biti še vedno „podlaga tujcevi peti.“ Menimo, da imamo vsaj toliko pravice, korakati z godbo skozi „Zvezdo“, kolikor filharmoniki, ki imajo na javnem odprttem vrtu svoje produkcije in kolikor nemški turnarji, ki so nedavno še v poznej noči zažigali baš na kazinskem vrtu umetalni ogenj, da je pok in prask razpokajočih se tvarin vznemirjal vso okolico. Kje je bila takrat rabločutnost oficijozega pisca, kje je bil takrat njegov pouk o taktnosti?

Najgorostasneji in uprav nesramen pa je stavek, da smo svetu dokazali, „da se naš narodni čut najrajše razodeva v škandalih.“ Narodu slovenskemu, ki je na toliko taborih zboroval, ki je priedel na stotine narodnih veselic, vse v največjem, celo od nasprotnikov občudovanem redu, kaj tacega očitati, to presega vse meje. Kako sijajno razodeval se je lani za slavnostnih dnij naš narodni čut, in kako ozoren red je vladal vsekdar in povsod navzlic ogromnej nagromadenej množici.

Da se v Dunajskih listih čitajo pretirane vesti o izmišljenih izgredih, kako bi moglo to koga begati, ko vender „oficijozus“ sam priznava, da so izgredi izmišljeni, da so vesti „pretirane“, poročila „neresnična“. Ker so to njegova „ipsissima verba“ ne moremo se načuditi, od kod je nabral toliko svete jeze in skoro

jeti ter jezdil po tihem borovem gozdu, ki je bil tako mračen, kakor njegove misli. Lahki koraki razbojnikov motili so tišino v tej pustinji. Divji njeni prebivalci veverice in polhi, ne vajeni v tem brezljudnem kraji, bati se človeka, se neso skrili, ko so zagledali bojnike, ampak zlezli so na vrhne veje in od tod radovedno gledali mimo gredoče. Pisani detli so se držali s svojimi kremplji za z mahom poraščeno skorjo drevesnih debel, in obračali svoje rudeče glave na prišlece in zopet začenjali tolči ob suho drevo.

Jeden bojnik, navdušen od prirodne lepote, zapel je poluglasno neko pesen; drugi so se mu pridružili in kmalu so se vsi glasovi izlili v jeden zbor, kateri se je z zvučnimi premenami daleč razlegal pod temnimi drevesi...

Tu bi lahko končali našo žalostno povest, ostaja nam še samo povedati, kaj je bilo z drugimi osobami, ki so morda s Serebrjanim delile sočutje čitatelja. O samem Nikiti Romanoviču slišali bomo še jedenkrat na konci naše povesti, pa zato je treba preskočiti sedemnajst težkih let in preseliti se v Moskvo v slavno leto prisvojenja Sibirije.

bí mislili, da se v tem kaže upliv silno pripeljajoče vročine. — Prav nepotrebitno pa je bilo pretakati krokodilove solze zaradi slavnostnega sprevoda po Goriških ulicah. V tej zadevi sti samo dve alternativi: Ako je naša zahteva pravična, mora zmagati in spred mora se dovoliti, ker to zahteva naša ravnopravnost. Ako je pa ravnopravnost le otla fraza, potem se ve da, bode drugače. A potem bodo imeli dokaz, da je ravnopravnost zavisna od Konšekovega sina izmišljenih in neresničnih poročil, potem bi morali i mi vsklikniti „Uboga Avstrija!“

Prav abotna je propoved, da bi nedeljski povsem mirni izlet škodoval interesom rodnih nambratov v sosednih krovovinah. Tem interesom pač v prvej vrsti in največ škodnje baš „oficijozus“, on je pravi uzrok, da se z nezadovoljnostjo in nekakim gnevom zre na dogodke v beli Ljubljani in včerajšnja njegova neosnovana filipika je temu neovrgljiv dokaz.

Konstatovati nam je še, da ni res, da bi se bila mimo kazine svirala sokolska koračnica, zatrjevati nam je slovesno da ni bilo od narodne strani nobenega škandala, da je tedaj vse, kar je pisal „oficijozus“ popolnem strte zvito, konstatovati pa tudi, da je sinoč zavladala po vsej Ljubljani vsled tega neopravičenega in odurnega napada silna razburjenost, občna nevolja in da je vse bilo tega mnena, da uradni list nema menda drugega smotra, nego napadati in sumničiti narodnjake in narodna društva.

Da, da, „operacije na lastnem životu so od nekdaj najbolj mučne“, to mora znati najnovejši naš dnevnik, kajti včeraj zvršil je na sebi pravi pravcati „barakiri“.

— (Imenovanje.) Gosp. Josip Lendovšek, suplent na prvej državnej gimnaziji v Gradci imenovan je učiteljem na državnej gimnaziji v Beljaku.

— (Obrtni nadzornik) za Štajersko, Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo, dr. Pogačnik, prišel je 11. t. m. v Maribor in ogledal si ondotna obrtna podjetja in tovarne.

— (I. mestna peterorazredna deška ljudska šola) v Ljubljani izdala je svoje letno poročilo, kateremu povzamemo, da je bilo na tej učilnici, začetkom leta 469 učencev, po narodnosti 431 Slovencev, 6 Hrvatov, 1 Srb, 31 Nemcev, 2 Laha. Za bližnji višji razred sposobnih 335, nesposobnih 121. Vrh tega je pripravnic za obrtniško šolo obiskovalo 130 učencev, mej njimi Slovencev 128. Knjižnica za učence broji 385, ona za učitelje 265 zvezkov. V primeri z lanskim šolskim letom se je število učencev pomnožilo za 65 in v tretjem razredu bili so upisani 104, kar je gotovo velemnogo, oziroma preveč. Tudi v prvem razredu bilo jih je 96, potreba paralelke tedaj očividna.

— (Kopanje) po Ljubljanci sredi mesta, posebno v Trnovem in Krakovem in na sv. Petra predmestji, kjer je po mestnem magistratu prepovedano, postalo je kar občno. A ne samo, da se kopijo otroci popolnem nagi, isto delajo tudi odrasleni ljudje in se celo vozijo, kakor jih je Bog ustvaril, v čolničih po Ljubljanci. Po nabrežji pa hodijo ljudje, ki morajo to nehotoma gledati. Tu bi bilo pač energičnega postopanja mestne straže treba, katera, dasi vemo, da je preobložena z drugimi posli,

bode le s strogim postopanjem odstranila te nesporobnosti.

— (Utonil) je včeraj zvečer 19 letni vojak domačega polka Josip Gorišek doma iz Vrhopolja pri Kostanjevici, na oglu Prul, pri cesarskem grabnu. Izvlekli so ga sicer brzo iz vode, a bilo je prepozno.

— (Iz ljubosumnosti) hotel se je včeraj utopiti neki pomočnik brez dela. Skočil je v Ljubljano, ko je prej že naznanil svojim priateljem, da mora umreti, ker se mu življenje studi. Tolkel se je z uteži prej po glavi, skočil potem v Ljubljano, pa se koj rad pustil izvleči iz vode, ko se je ohladil. Rekel je, da je bil razdražen in malo (?) pisan. No sedaj bode morda ohlajan živel še dalje.

— (Zgubil) je včeraj v pisanosti zadremajoč na vozu vozoški Janez Klemenčič z Dolenjskega napolnen z nad 300 litri spirita, na cesti od Ljubljane do Grosupljega. A danes v potu svojega obraza prihitevši po cesti proti Ljubljani, našel ga je v jarku blizu Lavrice. Da bi bili vsakdanji gostje Lassnikove in Pichlerjeve kleti vedeli, da se ta njihova največja slast neporabljenha brez gospodarja hladni na cesti proti Grosupljemu, to bi se bili okoristili!

— (Pri Brdovci) na Hrvatskem izvlekli so iz Save utopljenca. Po obleki sodeč je bil ponesrečen kmet iz Štajerske ali iz Kranjske. Denarja ni imel pri sebi, glava mu je bila z ostrom orodjem, najbrže s sekiro razklana. Začela se je preiskava.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 16. julija. „Wiener-Zeitung:“ Sekcijski načelnik Czedik imenovan predsednikom generalnega ravnateljstva državnih železnic, nadzornik obratnega ravnateljstva na Dunaji Eduard Zinkl imenovan je obratnim ravnateljem v Beljaku.

Pariz 26. julija. Včeraj čez dan v Marseille 20, v Toulonu 7 za kolero mrtvih.

Berolin 15. julija. Francoski poslanik izrazil je po nalogu svoje vlade svoje obžalovanje, da se je včeraj v Parizu snela in raztrgala nemška zastava. Zaradi hitrosti, s katero se je to vršilo, ni redarstvo o pravem času moglo poseči vmes.

London 15. julija. Reuterjev bureau poroča iz Adena: Tukajšni angleški rezident odplul je včeraj z dvema topnjačama v Berber, da to pristanišče za Anglijo vzame v posest.

Razne vesti.

* (Naša cesarica in otročja politika.) Naša cesarica se je šla nedavno s svojo dvorno gospo v okolico pri Išlu sprehajat. Na sprehodu sreča dve deklici, ki sti se vračali iz šole domov. Visoka gospa jima da nekaj sladkarji in vsakej po jeden srebrn goldinar. Veselo korakati učenki s cesarico, katera se ž njima dobro zabava, dalje. Nazadnje reče naša vladarica: „Zdaj pa lahko noč. Pojdita domov!“ Deklici obe najedenkrat odgovoriti: „Lahko noč, gospa cesarica!“ „Ali me poznate?“ vpraša čudeč se cesarica; „zakaj ste to še le zdaj povedali?“ Starejša se zvito nasmehlja in pravi: „Mati je rekla, da je boljše, če se človek dela, ko bi ne poznal gospé cesarice, ker se potem od nje več dobri.“ Cesarica in njena spremjevalka sti se na to še dolgo in presrčno smijali nad otročjo politiko.

XL. Poglavlje.

Poselstvo Jermaka.

Mnogo časa je preteklo, odkar je Serebrjani odšel iz slobode na čelu pomiloščenih razbojnikov. Razne premene so se dogodile od tega časa v svesti Rusiji. Pa Ivan se je kakor poprej udalj sultom in kaznoval je najboljše in najveljavnejše državljanje, ako je zopet prišel k sebi, se je javno kesal, pošiljal samostanom bogate darove in dolge zapisnike z imeni usmrtenih, da naj molijo za njih pokoj. Od prejšnjih njegovih ljubimcev ni ostalo nobenega. Poslednji in glavni izmej njih, Maljuta Skuratov, ki ni nikoli skusil carske nemilosti, bil je ubit pri obleganji Najda ali Weissensteina v Livoniji, njemu v čast je Ivan sežgal na grmadi vse ujetje Nemce in Švede.

Na stotine in tisoče Rusov je izgubilo vsako nado na boljše čase in odšlo v tolpath v Litvo in Poljsko.

Jeden sam srečen dogodek pripelil se je v tem času. Ivan je spoznal nepotrebost razdelitve zemlje v dve polovini, iz katerih je manjša zatirala večjo in na prigovarjanje Godunovo uničil je opri-

čino. Vrnil se je na bivanje v Moskvo in strašni dvorec v Aleksandrovske slobodi izpraznil se je za vselej.

Mej tem je mnogo nadlog zadelo našo domovo. Glad in kuga sta pustošila mesta in vasi. Nekolikokrat je tudi han napal naše ozemlje, jedenkrat je celo požgal vse hiše okrog Moskve in velik del mesta. Švedi so napadali nas s severja; Štefan Batorij, kateri je bil izbran od državnega zbora po Žigimontu, obnovil je litovsko vojno in kljub hraprosti naših vojsk zmagal s svojo bistroumnostjo in nam odvzel vsa naša zapadna ozemlja.

Cesarjevič Ivan, če tudi je bil napolnen s hubobijami svojega očeta, čutil je tedaj poniranje države in poprosil je carja, da gre z vojsko na Batorija. Ivan je videl v tem nameravanje, vreči ga s prestola, in carjevič, nekdaj otet od Serebrjanega pri Paganski Luži, zdaj ni ubežal smrti. V ječi ga je car ubil s svojo ostro palico! Pričovedujejo, da je Godunova, ki je skočil mej nja, car težko ranil, in samo zdravstvenej umetnosti Permskega gošta Strogonova se je posrečilo, oteti mu življenje.

(Dalje prih.)

* (Cesar in korporalov sluga.) Kakor je znano, naš cesar zgodaj ustaja in se poda ali na sprehod ali pa na delo. Za časa zadnjih vojaških vaj v Brku pri Litvi gre naš vladar jedenkrat že ob polu šestih zjutraj v ostrog vojake obiskat. Ustopevši v prvo barako, vidi, da si korporal ravno prvi črevelj zavezuje in njegov sluga jermena snaži. Vsi drugi vojaki, utrujeni po težavnih vajah prejšnjega dne, so že trdno spali. Korporal cesarja zagledavši, skoči kvišku in zaupije prav glasno in razločno: „Pozor!“ Na to povelje ustopi k njemu sluga kot jedin vojak in pozdravlja roko po šivu svojih spodnjih hlač držeč, najvišjega gospoda. Drugi vojaki so spali dalje. Oni pa, katere je zbulil korporalov klic, si neso upali kvišku planiti in običajne časti skozavati našemu vladarju. „Že dobro. Obujte si še drugi črevelj in napravite se,“ reče cesar korporalu. Sluga pa nagovori magjarski: „Ti si Oger. Povej mi toraj, zakaj ne nosiš vojaških spodnjih hlač?“ — „Vaše Veličanstvo!“ se odreže v svojem materinem jeziku prostak, „jaz sem na nošnjo širokih ogerskih hlač bolj navajen. Vojaške ozke spodnje hlače se pa tudi po 2 ali 3 kratnem perilu prehitro raztrgajo. Zato rajši sam svoje nosim. „Počaži svoj telečnjak!“ ukaže nato cesar. Vojak ga prinese, odpre in cesar zapazi v njem dvoje spodnjih, lepo zloženih hlač in nekaj viržink. „Toje lepo“ govori dalje, „da ti državo tako varuješ. Takih vojakov potrebujemo v državi.“ Potem gre cesar dalje in se pomenkuje z vojaki, kateri so že ustali one pa, ki so še spali, pusti v miru počivati. Kdo je bil pa zvečer tistega dne bolj vesel in ponosen ko naš sluga, kateri je prejel od cesarja za vzgledno varčnost 100 najboljših viržink.

* (Kraljeva ponižnost.) Profesor pl. Nordenskjöld, katerega obispajo z redi zaradi njegovih na severnem potovanju pridobljenih znanstvenih zaslug, ni hotel sprejeti severne zvezde reda, ki mu ga je podelil Švedski kralj Karol XV. Nekaj mesecev pozneje obišče profesor kralja, da bi mu izročil kožo belega medveda, katero je s sabo s severa prinesel. Kralj vsprjemši dar pravi: „Lepa hvala! Jaz nesem tako prevzeten, kot vi!“

* („Kdor zna, pa zna.“) Nedavno se je mlad odvetnik oženil, a vender pridržal svojo prejšnjo hišino, deklico izredne lepote, tudi po poroki pri hiši. Njegovo zaradi medenih tednov za malo časa pretrgano ljubezen do hišine, nadaljevala sta njegova dva tudi oženjena prijatelja in pogosto obiskovala hišo novoporočencev. Čez nekaj časa odpusti mlada gospa in gospodinja, ne vemo iz kakega uzroka, hišino, služkinjo treh gospodov, iz službe. Zvita deklica pa piše na to odvetniku: „Dragi gospod! Menim, da 300 gld. ne bo preveč. Verjemite mi, da nemam niti koščeka otročjega perila, katero bom prav kmalo in zelo potrebovala.“ Odvetnik se sicer prestraši, ko bi bila strela z jasnega vanj udarila, a si naglo pomaga iz zadrege. Drugi dan že dobita oba njegova prijatelja dve jednak glaseči se pismi: „Dragi prijatelj! Tvoja ljubica se je do mene obrnila s prošnjo, da bi jaz mej tabo in njo posredoval. Menim, da 300 gld. ne bo preveč. Verjemite mi, da ona nema niti koščeka otročjega perila, katero bo prav kmalo in zelo potrebovala.“ Uro pozneje, ko je odvetnik pismi odpadal, že predeta dva služabnika v njegovo hišo in prineseta vsak od svojega gospoda pismo. Mlad mož pismi odpre in vzame iz njih po 3 čisto nove višnjeve stotake. Zvita buča htro pošlje 300 gld. svojej bivšej hišini proti pobotnici, v katerej se ona izjavlja, da je s poslanim denarjem zadovoljna in da ne bo več tirala. — In družih 300 gold.? — Čez nekaj časa potem so obhajali god odvetnikove mlade gospé. In saj veste, odvetnik je ljubeznij v pazljiv mož. „Prav močno si me iznenadel“, reče laskavo njegova soprog; „kdo vše koliko si dal zopet za ta z biseri obloženi prstan!“ „Zate, moj ljubi angeljček“ odgovori na to soprog, „ni meni na svetu nobena stvar predraga!“

* (Krvolčno učiteljico,) gospo Selinger, predstojnico dekliški šoli v Tarnopolu, katera je neubogljivo deklico z bucikami zbadala, so obsočili pretekle dni na 10 dnij v teško ječo oziroma v globo 250 gld.

* (V Novem Yorku) dozidala se je ravnonokar v 7. okraji v 57. ulici tako zvana „Osborne-hiša“, ki ima petnajst nadstropij. Stopnic v tej hiši ni, ampak s parnim vlakom skrbljeno je za promet mej nadstropji. Devetnadstropje hiše v okolicu so kakor pritlikovci proti tej ogromnej zgradbi.

Tujci:

dne 15. julija.

Pri Slonu: Slaoe iz Trsta. — Schiess iz Gradea. — Jesenko iz Trsta. — Maliverus iz Milana. — Podnebšek iz St. Martina. — Kotnik iz Vrda. — Geiss iz Krškega. — Lewy iz Trsta.

Pri Mateti: Gradec z Dunaja. — Račič z Reke. — Rainisch z Dunaja. — Mačenala iz Trsta. — Hradetz z Dunaja. — Vitez pl. Schneid iz Kamnika. — Hertzl z Dunaja. — Ruff iz Odese.

Umrli so v Ljubljani:

13. junija: Adolf Dežman, bivšega oštirja sin, 9 mescev, Zvonarske ulice štev. 7, za krčem. — Marija Breclnik, mizarjeva žena, 49 let, Konjušni trg štev. 2, za bramko. — Friderik Rainovš, zvonolivčev sin, 5 1/2 let, Grujerjeve ulice št. 4, za drisko.

VABILO

kegljanju na dobitke,

katero priredi

Ljubljanski „Sokol“
na kegljišči čitalnične restavracije
na korist fondu za svečanost petindvajset-

letnice svojega obstanka.

Kegljanje se je začelo dne 1. julija in traja do dne 15. avgusta t. l. do 8. ure zvečer.

DOBITKI:

I. dobitek	10 cekinov	VI. dobitek	1 cekin.
II. "	7 "	VII. šaljiv dobitek za	
III. "	5 "	največkrat vseh 9.	
IV. "	3 cekini	IV. dobitek je za največ	
V. "	2 cekina	serij.	

Serija 9 lučajev velja 20 kr.

Kegljalo se bode lehko vsak dan od 9. ure zjutraj do 12. ure po noči. — Onim, ki bi morebiti ne hoteli sami kegljati, preskrbel bode odbor zanesljive namestnike.

Z ozirom na namen vabi najujudnejše vse ude „Sokola“ in prijatelje društva k obilni udeležbi

odbora „Sokola“.

Meteorologično poročilo.

丹	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. julija	7. zjutraj	739.30 mm.	+20.6°C	sl. zah.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	737.32 mm.	+30.6°C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	736.65 mm.	+24.4°C	brezv.	d. jas.	

Srednja temperatura + 25.2°, za 6.2° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 16. julija t. l.

		gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	.	8	12
Rež,	"	5	85
Ječmen	"	4	55
Oves,	"	3	25
Ajda,	"	6	18
Proso,	"	6	34
Koruza,	"	5	70
Leča	"	8	—
Grah	"	8	—
Fižol	"	9	—
Krompir, 100 kilogramov	.	3	50
Maslo, kilogram	.	93	—
Mast,	"	78	—
Špeh frišen	"	60	—
" povojen,	"	72	—
Surovo maslo,	"	85	—
Jajca, jedno	.	2	—
Mleko, liter	.	8	—
Goveje meso, kilogram	.	64	—
Teleće	"	52	—
Svinjsko	"	70	—
Koštronovo	"	40	—
Kokoš	"	40	—
Golob	.	17	—
Seno, 100 kilogramov	.	1	96
Slama,	"	1	78
Drva trda, 4 kv. metre	.	7	—
" mehka,	"	4	80

Dunajska borba

dné 16. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	80 gld.	55	kr.
Srebrna renta	81	55	"
Zlata renta	103	10	"
5% marenca renta	95	80	"
Akcije narodne banke	855	—	"
Kreditne akcije	302	50	"
London	121	75	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	67	"
C. kr. cekini	5	77	"
Nemške marke	9	55	"
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	125	25
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	168	50
4% avstr. zlata renta, davka prosta	103	10	"
Ogrska zlata renta 6%	122	—	"
" papirna renta 5%	91	25	"
5% štajerske zemljisci, odrez. oblig.	88	20	"
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	20	"
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	80	"

slovensko-nemške
vožne liste

NARODNA TISKARNA

4. JULIJ 1914
priporoča po nizkej ceni

Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105 gld.	75	kr.
Kreditne srečke	100 gld.	175	50
Rudolfove srečke	10	18	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	108	50
Trammway-društ. velj.	170 gld. a. v.	215	"

V četrtek 17. t. m.

je prva in

prihodni ponedeljek 21. t. m.

druga

dražba vin,
ki se nahajajo v kleti
krčme „zum Südbahnhof“
v Kolodvorskih ulicah.

Začetek dražbe je ob 9 uri dopoludne na licu mesta.

Pri prvi dražbi se bodo prodajala vina le za izrečeno ceno ali nad ceno, pri drugi pa tudi pod ceno.

Najujudnejše vabi kupce k dražbam

(448-1) F. Kodrič-eva konkurzna-masa.

Japonska velikanska ajda

prava in naravnost došla, je letos po 22 kr. kg., kdor je več vzame, še ceneji. Za zanesljivo kaljivost se garantira.